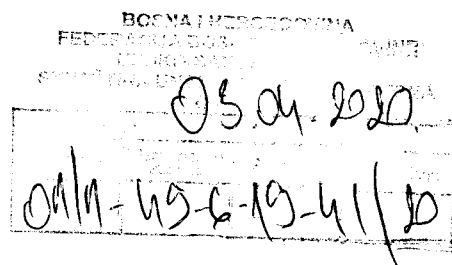

Broj: 03-017-1564/2020
Bihać, 31.03.2020. godine

SKUPŠTINA UNSKO-SANSKOG KANTONA

PREDMET: Informacija o stanju maloljetničke delikvencije na području Unsko-sanskog kantona za 2019. godinu, dostavlja se:-

Na osnovu člana 181. Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 9/17), u prilogu vam dostavljamo Informaciju o stanju maloljetničke delikvencije na području Unsko-sanskog kantona za 2019. godinu, uz sljedeće:

O b r a z l o ž e n j e

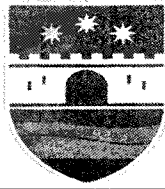
Vlada Unsko-sanskog kantona je na sjednici održanoj dana 31.03.2020. godine razmatrala Informaciju o stanju maloljetničke delikvencije na području Unsko-sanskog kantona za 2019. godinu i Zaključkom broj: 03-017-1564/2020 primila na znanje Informaciju o stanju maloljetničke delikvencije na području Unsko-sanskog kantona za 2019. godinu, obrađivača Ministarstva unutrašnjih poslova i ista Vam se dostavlja na razmatranje.

S poštovanjem,

Prilog: - Informacija o stanju maloljetničke delikvencije na području Unsko-sanskog kantona za 2019. godinu (6x)

Dostavljeno:
1.Naslovu
2.a/a

Na osnovu člana 16. Zakona o Vladi Unsko-sanskog kantona ("Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona", broj: 5/08), na prijedlog Ministarstva unutrašnjih poslova, Vlada Unsko-sanskog kantona na sjednici održanoj dana 31.03.2020. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I

Prima se na znanje Informacija o stanju maloljetničke delikvencije na području Unsko-sanskog kantona za 2019. godinu i ista se upućuje Skupštini Unsko-sanskog kantona na razmatranje.

II

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 03-017-1564/2020
Bihać, 31.03.2020. godine

Na osnovu člana 93. i 96. stav (2) Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona”, broj: 9/17), na prijedlog Ministarstva unutrašnjih poslova, Skupština Unsko-sanskog kantona na sjednici održanoj dana _____ 2020.godine, donosi:

ZAKLJUČAK

I

Prima se na znanje Informacija o stanju maloljetničke delikvencije na području USK za 2019.godinu.

II

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: _____
Dana: _____ 2020.godine

Zamjenik predsjedavajućeg
Skupštine Unsko-sanskog kantona

Razim Halkić

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I
HERCEGOVINE
UNSKO-SANSKI KANTON
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH
POSLOVA**

**BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND
HERZEGOVINA
THE UNA-SANA CANTON
MINISTRY OF THE INTERIOR**

UPRAVA POLICIJE

Broj: 05-04/04-1- 04-28/ 20
Dana, 23.03.2020.godine

I N F O R M A C I J A

**O STANJU MALOLJETNIČKE DELIKVENCije
NA PODRUČJU UNSKO-SANSKOG KANTONA
ZA 2019. GODINU**

Bihać, mart 2020. godine

SADRŽAJ

I	UVOD	3
II	AKTIVNOSTI POLICIJE	3
III	STANJE MALOLJETNIČKE DELIKVENCije NA PODRUČJU USK-a.....	5
	<i>A - Stanje kriminaliteta u periodu 2014. - 2018. godina</i>	<i>5</i>
	<i>B - Stanje kriminaliteta u 2019. godini</i>	<i>7</i>
	<i>C - Prekršaji počinjeni od strane maloljetnika u 2019.godini</i>	<i>16</i>
	<i>D - Ostale aktivnost vezane za maloljetničke delikvencije u 2019.godini</i>	<i>18</i>
	<i>E – Opremljenost i uslovi rada sa maloljetnicima</i>	<i>19</i>
IV	OCJENA STANJA MALOLJETNIČKE DELIKVENCije	20
	<i>A - Osnovna ocjena</i>	<i>20</i>
V	PRIJEDLOG MJERA	22

I – UVOD

Ministarstvo unutrašnjih poslova, preko Uprave policije kontinuirano provodi aktivnosti vezane za maloljetničku delikvenciju koja predstavlja društveni problem, naročito u zemljama, u tranziciji, kakva je i BiH. Prema izvještajima drugih zemalja, ovakva ponašanja maloljetnih lica prisutna su i u razvijenim i nerazvijenim državama na svim kontinentima i sa demokratskim i sa nedemokratskim sistemom i ustrojem vlasti, u različitim kulturama, religijskoj pripadnosti ili svjetonazorima.

Ona obuhvata teže oblike asocijalnog, antisocijalnog i kriminalnog ponašanja, a delikventima se smatraju osobe koje ne žive u skladu sa moralnim i fizičkim normama društva i koji su zbog toga povremeno ili trajno u konfliktu sa zakonima. Uže shvatanje maloljetničke delikvencije se oslanja na ona ponašanja koja su inkriminisana u važećem krivičnom zakonodavstvu, a koja predstavljaju krivično djelo.

Prilikom razmatranja maloljetničke delikvencije potrebno je imati u vidu manju svjesnost maloljetnika u odnosu na odrasle o posljedicama vlastitih postupaka, prouzrokovan dobnom nezrelošću.

Međutim i dalje treba imati u vidu brojne rizike kojima su izloženi maloljetnici (prepuštenost mnoge djece sebi samima, gubitak roditelja, nemogućnost školovanja po vlastitom izboru, prisutnost droga i alkohola, blizina kockarnica ili objekata sa alkoholnim pićima uz školske objekte, štetni utjecaji medija i interneta itd).

Kada je riječ o implementaciji Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku (Službene novine F BiH broj:7/14) potrebno je istaći da je Uprava policije MUP-a USK, a skladu sa navedenim Zakonom u 2017.godine kroz svoju unutarnju organizaciju osnovala Odsjek za maloljetničku delikvenciju, seksualne delikte i nasilje u porodici pri Sektoru kriminalističke policije, u kojem policijski službenici pored drugih nadležnih poslova i zadataka poduzimaju radnje u okviru prevencije u borbi protiv maloljetničke delikvencije (održavanje radionica po odgojno-obrazovnim ustanovama, koordinacija u radu policijskih stanica sa drugim institucijama koje se bave ovom problematikom, edukacija policijskih službenika i dr.).

Ova informacija je sačinjena sa stanovišta lokalne policije značajno je napomenuti da je za sveobuhvatno razmatranje problematike maloljetničke delikvencije neophodno pribaviti podatke i ostalih nadležnih institucija na USK, odnosno Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta, Ministarstva pravde, pravosudnih organa, službi socijalne zaštite, raznih organizacija, uključujući nevladine i međunarodne.

Krivično i prekršajno zakonodavstvo ne čine odgovornim maloljetnike do 14 godina starosti, pa su u ovoj Informaciji obuhvaćena lica starosne dobi od 14-18 godina, kategorisana kao mlađi maloljetnici (14-16) i stariji maloljetnici (16-18).

II AKTIVNOSTI POLICIJE

U promatranom periodu provedene su raznovrsne aktivnosti policije kada je u pitanju maloljetničko prestupništvo koje se većinom zasnivaju na prevenciji kroz pozorničko – patrolnu djelatnost, aktivnost policajaca zaduženih za rad u zajednici (RPZ policajci), rad vođa sektora, kvalitetnije planiranje i preventivno prisustvo policije na mjestima i žarištima maloljetnog kriminala,

prisustvo policije u blizini škola i na frekventnim raskrsnicama, održavanje raznih predavanja učenicima osnovnih i srednjih škola, pažljiv i profesionalan rad sa maloljetnim osobama, saradnju sa raznim organizacijama, uključujući i međunarodne itd.

Rad policije, sa maloljetnim delikventima, te njihov odnos prema maloljetnicima odvija se u skladu sa zakonskim i drugim propisima, uključujući i međunarodne konvencije, počev od lišavanja slobode kada su za to ispunjeni uslovi, obaveznog obavještanja i pozivanja roditelja (staratelja) maloljetnog lica, obavještanje centra za socijalni rad, ukoliko maloljetnik pohađa školu i direktora i pedagoga, obavljanje službenih razgovora uz prisustvo roditelja ili staratelja, a u slučaju opravdanog odsustva uposlenika centra za socijalni rad, odvajanje maloljetnika lišenih slobode od punoljetnika itd., a sve u cilju zaštite prava maloljetnih lica.

Postupanje i zaštita maloljetnih lica u krivičnom postupku, kao i krivičnopravne sankcije prema istima propisano je Krivičnim zakonom Federacije BiH („Službene novine F BiH“, broj:3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 55/06, 32/07, 8/10, 42/11, 59/14, 76/14), Zakonom o krivičnom postupku F BiH („Službene novine F BiH“, broj:35/03 i 59/14), Zakonom o prekršajima Federacije BiH („Službene novine F BiH“, broj:63/14), Zakonom o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku F BiH („Službene novine F BiH“, broj:7/14) i Zakonom o mladima Federacije BiH („Službene novine F BiH“, broj:36/10).

Zapažanja ukazuju da je u većini slučajeva maloljetnog prestupništva izostao neophodan nadzor od strane roditelja ili staratelja što je i najčešći uzrok maloljetničke delikvencije na ovom kantonu. Nisu zanemarljivi ni negativni uticaji i štetne informacije medija i interneta, gdje se nasilje prikazuje kao sredstvo za ostvarenje cilja, što jedan dio maloljetnika opredjeljuje da krši zakon. Složeno ekonomsko – socijalno stanje, velika nezaposlenost, porast siromaštva i sve veći broj porodica koje su zapale u finansijske probleme, izloženost opasnostima i ostalim oblicima socijalnog uticaja, sve veće prisustvo raznih opijata, promjena tradicionalne uloge porodice i sl. ima za posljedicu slabljenje brige za maloljetnike, koji su nerijetko prepušteni sami sebi, bez adekvatne kontrole, prvenstveno porodice, i kao takvi čine prekršaje, ali i krivična djela.

Mladima se treba više baviti, osigurati im dobre uslove, prostor i mogućnosti da se bave sportom, muzikom, rekreacijom i da racionalno koriste svoje slobodno vrijeme. Treba im ponuditi zanimljive i atraktivne sadržaje, maksimalno ih okupirati tako da nemaju potrebu upuštati se u činjenje krivičnih djela ili prekršaja. Okupiranost mladih dobro osmišljenim, zanimljivim, zdravim i konstruktivnim aktivnostima najbolja je prevencija prijestupništva, delikvencije, devijacija, a dosada njihov najjači uzročnik.

Roditelji, predškolske i škole ustanove, kao i društvo u cjelini bi morali voditi stalnu brigu, odgojno djelovati i provoditi prevenciju od najranijeg djetinjstva, a ne samo kad se uoče smetnje i poremećen psihosocijalni razvoj djeteta. Iz do sada procesuiranih slučajeva i saznanja možemo zaključiti da je nedostatak brige za djecu, koja su izložena brojnim rizicima i najčešći uzrok maloljetničke delikvencije na USK, a i šire. Ne poduzmu li se pravovremene i učinkovite preventivne mjere, te mjere preodgoja, resocijalizacije i rehabilitacije, ti mladi ljudi će jednoga dana postati pravi kriminalci, posebno ako dođu pod utjecaj odraslih kriminalnih osoba, kod kojih će izučiti "zanat" i za koje će "raditi". Jer oni ih lažnim obećanjima o lagodnom životu, zabavi, provodu, vješto uvlače u svoj prljavi posao, nemilosrdno ih zloupotrebljavaju i iskorištavaju. Zato i kažemo da je sprega maloljetnih delikvenata s odraslim kriminalcima najopasniji oblik kriminaliteta. Zadaća policije je otkrivanje tih kriminalnih osoba, njihovo sprječavanje i onemogućavanje da djecu i mladež uvlače i uvode u kriminalne aktivnosti.

I pored poduzetih preventivnih mjera, važno je istaći da se policija i dalje uglavnom susreće sa posljedicama devijantnog ponašanja maloljetnika koji su pod rizikom da dođu u sukob sa zakonom ili su već u sukobu.

III - STANJE MALOLJETNIČKE DELIKVENCije

A – Stanje kriminaliteta u periodu 2014 – 2018. godina

U periodu 2014.- 2018. godina na području Unsko sanskog kantona maloljetnici su počinili 291 krivično djelo, što čini godišnji prosjek od 58 KD. Ova krivična djela počinila su 304 maloljetnika, a što čini godišnji prosjek od 61 maloljetnika. U ukupnom broju krivičnih djela u navedenom periodu (8201) maloljetni kriminal prosječno učestvuje sa 3,5 %, što je u granicama prosjeka većine evropskih zemalja (3 % do 10 %). U ukupnom broju prijavljenih lica (8491) u navedenom periodu maloljetni počinioci učestvuju sa 3,6 %.

Maloljetnici su najmanje krivičnih djela počinili 2016. godine (39 KD), a najviše krivičnih djela počinjeno je 2014.godine (110), kada je također evidentirano najveći broj maloljetnih počinitelja (96). Najmanji broj maloljetnih počinitelja (38), odnosno najniži procenat maloljetnih počinitelja (2,3 %), u odnosu na ukupne počinioce KD evidentiran je 2015.godine.

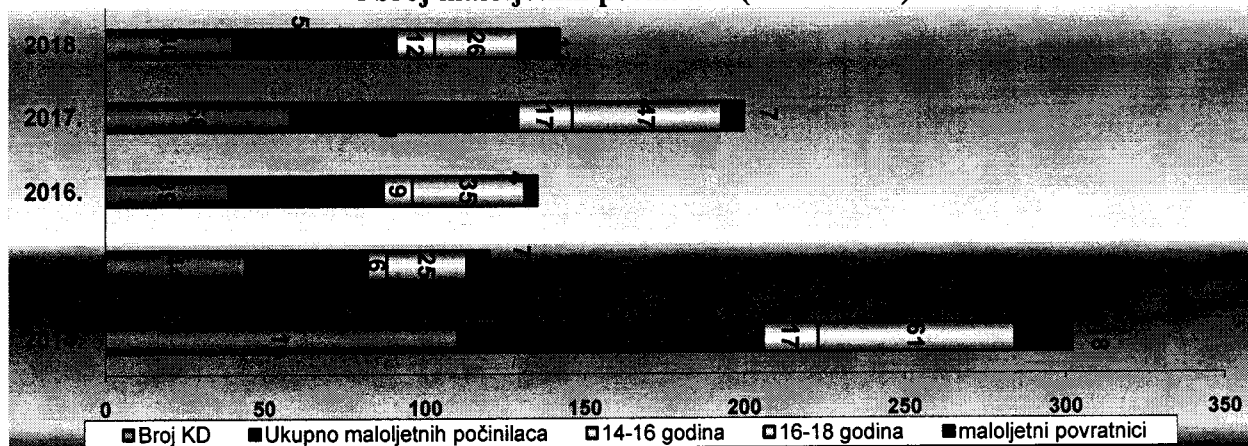
TABELARNI PRIKAZ MALOLJETNIČKE DELIKVENCije 2014. – 2018. GODINE

GODINA	BROJ KD	UKUPNO POČINIOCA	14-16 GODINA	16-18 GODINA	MALOLJETNI POVRATNICI
2014.	110	96	17	61	18
2015.	44	38	6	25	7
2016.	39	48	9	35	4
2017.	58	71	17	47	7
2018.	40	51	12	26	13
2014.-2018.	291	304	61	194	49

Zanimljivo je uporedbom 2018. sa 2014. godinom da je evidentno smanjen broj krivičnih djela za 70 (ili 64 %), počinitelja za 45 (ili 47 %), mlađih maloljetnika za 5 (ili 29 %), starijih maloljetnika za 35 (ili 57 %) i maloljetnih povratnika za 5 ili 28 %.

Iz tabele je vidljivo da su u navedenih pet godina najčešći počinioci krivičnih djela stariji maloljetnici 194 ili 64 %, zatim mlađi maloljetnici 61 ili 20 %, te maloljetni povratnici u vršenju krivičnih djela 49 ili 16 %.

**Grafički prikaz kretanja broja KD koje su počinili maloljetnici
i broj maloljetnih počinilaca (2014.-2018.)**

Tabelarni pregled po vrsti krivičnih djela (2014-2018).

NAZIV KD					
	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
<i>Ubistvo u pokušaju</i>				1	
<i>TTP</i>	2	4	1	2	1
<i>LTP</i>	5	1	2	4	7
<i>Narušavanje nepovredivosti doma</i>			1	1	
<i>Neovlašteno optičko snimanje</i>				1	
<i>Silovanje (pokušaj)</i>				1	
<i>Spolni odnošaj s djetetom</i>		1		1	
<i>Nasilje u porodici</i>	3		2	1	2
<i>Posjedovanje i omog.uzivanja op.droga</i>	3	1	1	3	2
<i>Neovlašt.proizv.i stavlj.u promet opojnih droga</i>	3		2	1	2
<i>Teške krađe</i>	39	17	11	12	16
<i>Krađa</i>	27	15	9	12	4
<i>Razbojništvo</i>			2	3	1
<i>Oštećenje tuđe stvari</i>	5	2	1	5	2
<i>Utaja</i>				1	
<i>Ucjena</i>		1			
<i>Paljevina</i>			1	2	
<i>Oduzimanje tuđe pokretnine</i>				1	
<i>Šumska krađa</i>	5		1	1	
<i>Izazivanje opće opasnosti</i>	1				1
<i>Uništ.ili ošteć.vаж.privр.objekata</i>					
<i>Teška KD protiv sigurnosti javnog prometa</i>	3		3		
<i>Lažno prijavljivanje</i>	3				
<i>Nasilničko ponašanje</i>	4	2	1	5	2
<i>Napad na sl.osobu u vrš.sl.radnji</i>	2				
<i>Krivotvorenje isprave</i>	5				
<i>Krivotvorenje novca</i>			1		
UKUPNO	110	44	39	58	40

Iz strukture krivičnih djela u navedenom vremenskom periodu je vidljivo da se maloljetni počinioci pojavljuju i kao počinioci težih krivičnih djela, kao što je „ubistvo u pokušaju“, „teška tjelesna ozljeda“, „lahka tjelesna ozljeda“, „narušavanje nepovredivosti doma“, „neovlašteno optičko snimanje“, „silovanje u pokušaju“, „spolni odnošaj s djetetom“, „nasilje u porodici“, „posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga“, „neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga“, „teška krađa“, „krađa“, „razbojništvo“, „oštećenje tuđe stvari“, „utaja“, „ucjena“, „paljevina“, „oduzimanje tuđe pokretne“, „šumska krađa“, „izazivanje opće opasnosti“, „teška KD protiv sigurnosti javnog prometa“, „lažno prijavljivanje“, „nasilničko ponašanje“, „napad na službenu osobu u vršenju službenih radnji“, „krivotvorenje isprave“ i krivotvorenje novca“. Dominantni su imovinski delikti, gdje su maloljetnici počinili 189 KD ili 65 % od ukupnog broja KD počinjenih od strane maloljetnika.

B – Stanje kriminaliteta u 2019. godini

Na području Unsko – sanskog kantona u 2019.godini zabilježen je porast maloljetničke delikvencije. Evidentirano je 58 krivičnih djela koja su počinili maloljetnici, što je u poređenju sa 2018. godinom (40) više za 18 krivičnih djela ili 45 %.

Ova krivična djela počinio je 78 krivično odgovoran maloljetnik (više za 27 ili 53 %), od čega 29 mlađih maloljetnika koji se prvi put pojavljuju kao počinioci KD (više za 17 ili 100 %), 37 starijih maloljetnika koji se prvi put pojavljuju kao počinioci KD (više za 11 ili 42,3 %), 11 maloljetnih povratnika u vršenju KD starosne dobi od 14-16 godina (više za 6 ili 100%) i 1 maloljetnih povratnika u vršenju KD starosne dobi od 16-18 godina (manje za 7 ili 87,5%).

Povećan je broj maloljetnika koji su lišeni slobode u skladu sa zakonom za 9 lica ili 100 %. Po polnoj strukturi 75 ili 96 % su muški a 3 ili 4 % ženski počinioci.

UPOREDNI PODACI MALOLJETNIČKOG PRESTUPNIŠTVA ZA 2019. I 2018. GODINU

	Broj KD	Broj prijavljenih maloljetnika	POLNA STRUKTURA		Maloljetnici koji se prvi put pojavljuju kao počinioci KD		Maloljetni povratnici		Broj maloljetnika lišenih slobode
			M	Ž	14-16 godina	16-18 godina	14-16 godina	16-18 godina	
2019.	58	78	75	3	29	37	11	1	14
2018.	40	51	50	1	12	26	5	8	5
Razlika + -	+18	+27	+25	+2	+17	+11	+6	-7	+9
Razlika +/- %	+45	+53	+50	+100	+100	+42,3	+100	-87,5	+100